

SILMU-KYLÄT
TOIMINTAKERTOMUS
2023

SILMU-kylät
SILMU-byar

SILMU-kylät toimintakertomus 2023

YLEISTÄ

Kehittämisyhdistys SILMU ry:n tarkoituksena on ensisijaisesti toimia maaseutualueiden kehittäjänä, kannustaa asukkaita omatoimisuuteen alueen kehittämiseksi ja säilyttämiseksi elinvoimaisena. Tarkoituksena on myös lisätä kehittämiseen liittyvää osaamista, vahvistaa ja kehittää toimijoiden välistä yhteistyötä ja kokemusten vaihtoa paikallisesti, alueiden välisesti ja kansainvälisesti. Asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen ja sosiaalisen pääoman lisääminen sekä toimiminen alueen kylien ja muiden toimijoiden yleisten ja yhteisten etujen valvojana, ajatusten välittäjänä, ajankohtaisten asioiden esille nostajana ja lausuntojen antajana kuuluvat toiminnan tarkoitukseen. Yhdistys toimii puoluepoliittisesti sitoutumattomana.

SILMU-kylät

SILMU-kylät edustaa noin viittäkymmentä rekisteröityä kyläyhdistystä, sekä muita toimijoita ja toimii alueellisena kyläyhdistyksenä yhdeksässä kunnassa itäisellä Uudellamaalla kattaen Askolan, Lapinjärven, Loviisan, Myrskylän, Mäntsälän, Pornaisen, Porvoon, Pukkilan ja Sipoon. Kokoamme alueen reilut 200 kylää samaan verkostoon.

Teemme vaikuttamistyötä paikallisen kylätoiminnan puolesta ja päämääränämme ovat elinvoimaiset kylät ja asukas yhteisöt. Tavoitteemme on, että paikallinen kehittäminen jatkuu aktiivisena ja kylissä on hyvä ympäristö elää, riittävät palvelut ja sosiaalinen hyvinvointi.

SILMU-kylät arvot, ovat avoimuus ja läpinäkyvyys, paikallisuus, aktiivisuus ja yhteisöllisyys. Toiminta tapahtuu alhaalta ylös ja meitä on helppo lähestyä.

Visio: SILMU-kylät on vuonna 2030 virkeä vaikuttaja ja osaava osallistuja; alueen kylien vahva, verkostoitunut ja monipuolinen yhteistyökumppani.

KOKOUKSET JA JÄSENISTÖ

Suunniteltu uusi tapa toimia, eli jaoston sijaan koottu kylätiimi, ei toteutunut resurssipulan takia. Uusi kyläjaosto kutsuttiin koolle ja se kokoontui kerran syksyn aikana.

SILMU-kylät jaosjäsenet

Camilla Stjernvall	Loviisa
Marjo Lamminaho	Pukkila
Hanna Torvasti	Pornainen

Li-Marie Santala, kyläneuvoja ja jaoston sihteeri

Kehittämisyhdistys SILMU ry:llä oli vuoden lopussa jäseniä yhteensä 755 kpl (lisäys 29 kpl), joista 141 kpl (lisäys 5 kpl) ovat yhteisöjäseniä.

TYÖNTEKIJÄT

SILMU-kylät jaoksella oli yksi kokoaikaisesti palkattu kyläneuvoja, joka oli osa-aikaisesti lomautettu alkuvuodesta. Kyläneuvoja teki osan työajastaan Kyläkoutsit ja Föreningshus i utveckling - yhteistyöhankkeissa.

TALOUS

SILMU-kylät jaoksen toiminta on rahoitettu Suomen Kylät ry:n kautta saadulla Maa- ja metsätalousministeriön myöntämällä valtionavulla kylätoiminnalle. Valtionapu oli suuruudeltaan 45 235 €.

Valtionapu on kokonaisuudessaan käytetty henkilöstö-, matka- ja hallintokuluihin, toimistotilan vuokraan, tiedottamiseen ja markkinointiin, kylien neuvontaan sekä tukitoimintaan (edunvalvonta), kyläsivuston ja kylien verkkosivujen ylläpitämiseen, Avoimet kylät -päivän koordinointiin ja markkinointiin. Jaostolla oli vuonna 2023 yksi palkattu henkilö (valtionavulla 0,68 HTV).

Valtionavun lisäraha on ohjeistuksen mukaisesti käytetty yhteisöllisyyden lisäämiseen ja sen kautta syrjäytymisen ehkäisyyn sekä kyläturvallisuuden vahvistamiseen kylissä.

Kehittämisyhdistys SILMU ry:n toimintakertomus 2023 on luettavissa SILMU ry:n verkkosivulta www.silmu.info

TOIMINTA JA PALVELUT

SILMU-kylät kyläohjelma 2021–2024 toteuttaminen

Kyläohjelman avulla kehitämme alueen kylätoimintaa monipuolisesti ja vahvistamme eri verkostojen yhteistyötä entisestään. Kyläohjelman läpileikkaava teema on kestävä kehitys (taloudellinen, ekologinen ja sosiaalinen).

SILMU-kylät Kyläohjelma 2021–2024 painopisteet ovat:

- 1) Älykkäät kylät ja älykäs sopeutuminen
- 2) Maaseudun, erityisesti saariston, palveluiden ja asumisen kehittämien
- 3) Kumppanuuden ja verkostojen kehittäminen

Ohjelman toimenpiteistä toteutuivat vuoden 2023 aikana seuraavat:

- vaikuttaminen, tiedottaminen ja koulutus
- saariston elinvoimaisuuden edistäminen (saariston asukkaat toteuttivat itse Habitability -analyysijä Åbo Akademin hankkeen kautta)
- viestintä oli koordinoitua

Tavoite, että paikallinen yhteistyö ja osallisuus vahvistuu, toteutui verkostoitumisen ja lisääntyneen yhteydenpidon myötä. Kuntien ja kylien kumppanuussopimuksien kehittäminen sekä kyläfoorumien perustaminen ei vielä toteutunut. Näiden asioiden kehittäminen jatkuu esimerkiksi hankkeiden avulla seuraavina vuosina.

Kyläohjelma 2021–2024 on luettavissa kokonaisuudessaan [SILMU-kylät-Kyläohjelma-2021-2024-tulostus-pdf.pdf](https://www.silmu.info/files/SILMU-kylat-Kylaohjelma-2021-2024-tulostus-pdf.pdf) (itukylat.fi)

Kylätoiminnan laatutyö

SILMU-kylät laatukäsikirjaa, joka ohjaa toimintaa, täydennettiin ja päivitettiin vuoden aikana.

SILMU-kylät palvelut ja tehtävät

Toimistolta sai neuvontaa yhdistysasioissa (esim. säännöt, yhdistysviestintä, varainhankinta) ja apua kylä- ja kyläturvallisuussuunnitelmien laatimiseen. Tavoite on lisätä kyläsuunnitelmien määrää alueella ja kannustaa kyliä päivittämään olemassa olevia suunnitelmia. Kyläsuunnitelman avulla luodaan tulevaisuutta, koordinoidaan ja toteutetaan asioita.

Neuvontakertoja vuoden aikana oli 43, tapaamisia 4, ja muita tapahtumia 3 kpl. Koulutustilaisuuksia järjestettiin ainoastaan hankkeissa. Alkuvuodesta suurin osa yhteydenpidosta tapahtui etänä, mutta kesästä alkaen myös tapaamisina paikan päällä kylissä.

Turvalliset ja toimivat kylät

Kyläneuvoja edustaa kyliä ja kylätoimintaa VAPEPAn (Vapaaehtoinen pelastuspalvelu) Uudenmaan maakuntatoimikunnassa ja Itä-Uudenmaan aluetoimikunnassa.

Vuoden aikana päivitettiin SILMU-kylien omaa aikaisemmin laadittua kyläturvallisuusopasta sekä ruotsiksi että suomeksi. [Kylätoiminta luo turvallisuutta -opas, tulostus PDF \(itukylat.fi\)](#)

Maallemuutto ja monipaikkaisuus

SILMU-kylät toiminnassa näkyi maallemuuton ja monipaikkaisuuden edistäminen mm. oman kyläohjelman tämän vuoden tavoitteissa ja toimenpiteissä.

Kyläkysely

SILMU-kylät toteutti yhteistyössä Uudenmaan Kylät ry:n kanssa maakunnallisen kyläkyselyn. Vastauksia käytetään palveluiden kehittämisessä ja pohjana tuleville hankkeille. Lyhyessä kyselyssä sai vastata kysymyksiin liittyen oman kylän kehittämistarpeisiin ja antaa palautetta. Kyselyn tulokset julkistetaan alkuvuodesta 2024.

Kyläsivusto SILMU-kylät, uutiskirje ja sosiaalinen media

SILMU-kylät ylläpitää kyläsivustoa www.itukylat.fi. Kyläneuvoja vastasi ylläpidosta ja kylien omien verkkosivujen pääkäyttäjien opastuksesta ja koulutuksesta (16 neuvontakertaa) sekä verkkoviestintäkoulutuksesta. Kyläsivusto on tiedotuskanava ja tietopankki kylätoimintaa varten. Sivustolla on tällä hetkellä 21 kylän verkkosivut sekä linkit muihin kylien verkko- ja Facebook sivustoille (43 kpl).

SILMU-kylät Facebook -sivustoa käytetään kylätoiminnan tiedotuskanavana, ja siellä myös jaetaan muiden toimijoiden ja organisaatioiden tiedotteita koskien aluettamme, maaseudun kehittämistä ja yhdistystoimintaa. Sivulla on 663 seuraajaa (lisäys 3 % ed. vuoteen).

Instagram -tilillä oli 215 seuraajaa (lisäys 21 % ed. vuoteen). Instagramia käytetään omien ajankohtaisten tapahtumien ja koulutusten markkinointikanavana.

Uutena asiana on sähköinen Kyläinfo, jota lähetetään 1–2 kertaa vuodessa kyläyhdistyksille, yhteistyökumppaneille ja muille verkostoon kuuluville. Kyläinfossa on ajankohtaista tietoa kylätoiminnasta ja -tapahtumista meillä ja muualla. Syksyn info lähetettiin 168 vastaanottajalle ja uutiskirjeen avausprosentti oli 28 %. [Kyläinfo 1/2023 \(cremailer.fi\)](mailto:Kyläinfo 1/2023 (cremailer.fi))

SILMU ry:n uutiskirjeessä on kerrottu toiminnasta ja palveluista jäsenille, sekä muille sidosryhmille. Uutiskirjeitä lähetettiin 11 kpl 778 vastaanottajalle.

Pellinki - Uudenmaan vuoden kylä 2023

Uudenmaan Kylät ry:n ja SILMU-kylien yhteistyössä toteuttamalla Uudenmaan Vuoden Kylä -valinnalla nostetaan esille Uudenmaan maakunnan kylien monipuolista toimintaa.

Syksyllä 2022 valittiin vuodelle 2023 Uudenmaan vuoden kylää ja tittelin sai silloin Pellingin saaristo (Porvoo). Pellinki on 250 asukkaan saariryhmä Porvoon saaristossa. Väkimäärää saarella moninkertaistavat vapaa-ajan asukkaat; vapaa-ajan asuntoja on reilut 1800. Oman lisänsä tuovat runsaat 17 000 matkailijaa vuosittain. Pellinki on aktiivinen ”kylä”, jossa on asukasmäärään nähden paljon yrityksiä. Saarella on paljon toimintaa ja tapahtumia ympäri vuoden. Yhdistystoiminta on siellä aktiivista, ja yhteistyö eri toimijoiden välillä on keskeisessä roolissa. Kunniainnointi myönnettiin noin 3800 asukkaan Laajalahdelle, espoolaiselle kaupunginosalle. [Pellinki Pellinge Porvoon saaristossa - Visitpellinge](#)

Raatiin vetosi se, kuinka aluetta ylläpidetään ja kehitetään päämäärätietoisesti sekä vaalitaan kotiseutuhenkeä, toiminta on runsasta ja monipuolista ja viestintää hoidetaan hyvin. [Pellinki on Uudenmaan Vuoden Kylä 2023 – kunniainnointi Laajalahdelle | SILMU-kylät | SILMU-byar \(itukylat.fi\)](#)

Loppuvuodesta avattiin haku vuode kyläksi vuodelle 2024.

Palkitsemiset ja ansiomerkit

Vuoden mielettömin kylätapahtuma

SILMU-kylät on aikaisempina vuosina nimennyt vuoden kylätekoa eli henkilöä työryhmää tai yhdistystä, joka on tehnyt jotain erityisen rakentavaa ja palkitsemisen arvoista omassa kylässään. Uudistimme kilpailua ja palkitsimme vuoden mielettömintä kylätapahtumaa.

Voittajaksi valittiin yksimielisesti Arola-Jokelanseudun Elämysten ilta. Perustelut; tapahtuma on innovatiivinen, toiminta on pitkäjännitteistä, eri-ikäiset on otettu hyvin huomioon ja tapahtumassa on mukana sekä kulttuuri että liikunta.

Lue lisää voittajasta ja muista ehdokkaista

Mielettömät kylätapahtumat tuovat iloa ja yhteisöllisyyttä asukkaille | SILMU-kylät | SILMU-byar (itukylat.fi)

Kylätoiminnan hopeinen ansiomerkki

Kylätoiminnan hopeisen ansiomerkin saivat Paula Teinonen-Lahti Porvoon Kerkkoon kylästä ja Ilkka Ceder Lapinjärven Kimonkylästä, pitkäjänteisestä työstä oman kylän ja alueen eteen tehdystä vapaaehtoistyöstä.

Kuva: SILMU:n kevätkokouksessa 31.5. palkitut. Takarivissä vasemmalta oikealle: Marcus Walsh, Jukka Juntti, Valtteri Seppänen, Juha Luukkonen, ja Ilkka Ceder. Eturivissä Kirsti Manninen ja Paula Teinonen-Lahti.

TAPAHTUMAT JA KOULUTUKSET

SILMU on the Road

SILMU ry:n hankeneuvoja Heli ja kyläneuvoja Li-Marie lähtivät kierrokselle alueen kuntiin kevään aikana, koska on paljon kerrottavaa Leader-rahoituksesta ja kylätoiminnan uusista tuulista. Kerroimme esim. uudesta Kyläkoutsin -konseptista, kannustimme toimijoita osallistumaan Avoimet Kylät -päivään kesäkuussa ja tiedotimme nuorisajaostomme nuorten toimintaa varten myöntämästä FYRKKA-rahoituksesta.

Tilaisuudet olivat lämminhenkisiä ja saimme sekä kunnilta että asukkailta kiitosta talaisuuksien järjestämisestä.

Avoimet Kylät

Avoimet Kylät -päivään 10.6. SILMU-kylät alueelta osallistui 14 kylää yhteensä 18 tapahtumalla. Päivä oli valtakunnallinen kyläpäivä kylätoiminnan puolesta ja tapahtumalla lisättiin kylätoiminnan näkyvyyttä ja edistettiin positiivista mielikuvaa maaseutuasumisesta. Kyläneuvoja teki nk. "Road tripin" Emäsaloon, Kimonkylään ja Kråköseen. Emäsalossa oli vierailulla edustajia Viron kylien liitosta ja Viron muita kylätoimijoita. He osallistuivat myös Kråkön yhteislauluiltaan.

Kuvassa: Viron kylien liiton Anneli Kana toimi tulkkina, kun Emäsalon yhdistykset ja yrittäjät kertoivat saaren historiasta ja toiminnasta.

Avoimet Joulukylät

Toista kertaa järjestettyyn valtakunnalliseen Avoimet Joulukylät -kampanjaan osallistui SILMU-kylät alueelta seitsemän kylää marras-joulukuun aikana.

Kyläillat ja kylätoimijakoulutukset

Kyläneuvoja osallistui Loviisan kaupungin jo perinteeksi muodostuneisiin kyläiltoihin Valkossa 14.2. ja Kuninkaankylässä 24.10. Hankeneuvoja tuurasi Sarvisalossa 31.8. Kyläilloissa kerroimme palveluista ja ajankohtaisista koulutuksista ja tapahtumista kyläläisille ja kaupungin edustajille.

SILMU-kylät järjesti syksyllä kaikille avoimen luentosarjan verkossa sekä suomeksi että ruotsiksi. Luentosarja oli Kyläkoutsin -konseptin tutuksi tekeminen kylätoimijoille. Luennoista saa ideoita ja työkaluja omaan yhdistystoimintaan. [Osaamista kyliin ja kortteleihin | SILMU-kylät | SILMU-byar \(itukylat.fi\)](#)

25.10. Vapaaehtoistyö kylissä ja kortteleissa – Markkinointi, rekrytointi ja motivoi

8.11. Kyläsuunnitelma – Kylän tai korttelin yhteinen tulevaisuus

22.11. Kylästä kuuluu – Kylien ja korttelien toimiva viestintä

MUUTA TOIMINTAA**YHTEISTYÖ JA VAIKUTTAMINEN**

Kyläneuvoja osallistuu aktiivisesti erilaisiin työryhmiin ja ohjausryhmiin, joilla on yhteyttä maaseudun kehittämiseen monella tavalla sekä alueellisesti että valtakunnallisesti. Vuoden aikana oli yhteensä 57 eri yhteistyöryhmien palaveria tai kokousta.

Suomen Kylät ry - Kyläneuvoja osallistui Suomen Kylät ry:n järjestämiin Kyläpäiviin Tuurissa 19.-20.4, KyläAreenaan Salossa 31.8.–1.9. ja webinaari Kyläpäivään 1.11.

Maakunnallinen yhteistyö - SILMU-kylät, Uudenmaan Kylät ry, Päijät-Hämeen kylät ja Kymenlaakson Kylät ry tekivät tiivistä yhteistyötä vuoden aikana Kyläkoutsin konseptin ylläpitäminenä.

Svenskfinlands Byar yhteistyöryhmä - Suomenruotsalaisen maaseutukehittämisen yhteistyöelin, jonka hallinnoija on Svenska lantbrukssällskapetens förbund. Työryhmään osallistuu myös Ahvenanmaa.

VAPEPAn (Vapaaehtoinen pelastuspalvelu) Uudenmaan maakuntatoimikunta - Kyläneuvoja edustaa toimikunnassa Suomen kylät ry:tä ja Uudenmaan kyliä.

VAPEPAn (Vapaaehtoinen pelastuspalvelu) Itä-uudenmaan aluetoimikunta - Kyläneuvoja edustaa toimikunnassa itäisen Uudenmaan kylä- ja yhdistystoimintaa.

Förening360 (Finlands Svenska Ungdomsförbund, FSU) - Hankeryhmän jäsen. Hankkeessa luodaan verkkopalvelu/alusta ammattimaisemmalle vuokraustoiminnalle seurantalaja omistaville yhdistyksille.

Vaikuttaminen

Kyläneuvoja vieraili syyskuussa yhdessä Uudenmaan Kylät ry:n toiminnanjohtajan kanssa eduskunnassa tapaamassa kansanedustaja Jarno Limnéllä (Kok.).

Keskustelunaiheita olivat mm. kyläturvallisuus ja kylätoiminnan rahoitus.

Kuvassa vasemmalta oikealle Li-Marie Santala, Anu Nilsson ja Jarno Limnéll Pikkuparlamentin portaissa.

SILMU-kylät ja Uudenmaan Kylät ry lähettivät myös yhteisen vetoomuksen kylätoiminnan valtionavun lisärahan varmistamiseksi valtakunnallisesti. Pyyntö lähetettiin kansanedustaja Otto Andersonille (RKP).

HANKKEET

Föreningshus i utveckling 2021–2023

SILMU-kylät toimi yhteistyökumppanina Uudenmaan Kylät ry:n hallinnoimassa hankkeessa. Rahoittaja oli Svenska Kulturfonden ja hanke oli suunnattu koko Uudenmaan ruotsinkielisten kylätaloja ylläpitäville tahoille. Hanke päättyi elokuussa.

Hanke auttoi kyliä kylä- ja seurantalojen käyttömahdollisuuksien kartoittamisessa. Tavoitteena on kylä- ja seurantalojen brändääminen sekä viestinnällisen osaamisen lisääntyminen. Tavoitteena on myös tietotaidon lisääminen kylätalojen huoltoon ja turvallisuuteen liittyen. Hankkeen aikana päivitetään mm. pelastussuunnitelmat sekä huoltokirjat osallistuville kylätaloille.

Hankkeen aikana järjestettiin tutustumisretki Lohjalle 6.9. Åsvallan seurantalolle.

TIEDOTTAMINEN

Sisäinen tiedottaminen

Kokouskutsut ja tilannekatsaukset hallituksen jäsenille/kyläjooksen jäsenille on hoidettu pääosin sähköpostitse. Kokoontumiset ovat mahdollistaneet myös suullisen tiedottamisen. Kokouksia on pääsääntöisesti järjestetty etänä tai toteutettu sekä etä- että paikan päällä kokoustilassa.

SILMU-kylät on tiedottanut toiminnastaan jäsenille ja uutiskirjeen tilaajille SILMU ry:n sähköisen uutiskirjeen kautta sekä oman Kyläinfon välityksellä.

Ulkoinen tiedottaminen

SILMU-kylät on tiedottanut toiminnastaan lehdistölle ja sidosryhmille säännöllisesti. Kyläsivustolla itukylat.fi ja sosiaalisessa mediassa (FB, Twitter ja IG) on tiedotettu ajankohtaisista asioista, muiden toimijoiden uutisia sekä hyödyllisiä vinkkejä kylätoimintaan.

LOPUKSI

Ukrainan sota, ilmastokriisi ja yleisesti epävakaa tilanne maailmassa vaikuttavat myös yhdistystoimintaan. Tulevaisuuden huolenaiheena on edelleen, miten toiminta jatkuu taloudellisesti ja miten saada ihmiset innostettua toimimaan yhdistystoiminnan ylläpitämiseen ja kehittämiseen.

SILMU-kylien omat suunnitellut toimenpiteet ja asiat toteutuivat kaikki, paitsi uuden hankkeen käynnistäminen. Jatkamme vuonna 2024 edelleen vahvaa yhteistyötä kylien ja kuntien kanssa niukoista resursseista huolimatta. Kylätoiminta on alueen asukkaiden hyvinvoinnin ja yhteisöllisyyden kannalta tärkeä osa-alue, jota kannattaa säilyttää ja kehittää edelleen.

Toistan viime vuoden toimintakertomuksessa olleen Valtioneuvoston tekstiä, koska asia on edelleen ajankohtainen:

”Henkistä kriisinkestävyttä ylläpidetään huolehtimalla sivistyksen peruspalveluista ja viranomaisten pitkäjänteisestä viestinnästä. Koulutuksella ja kulttuuripalveluilla vahvistetaan kansalaisten tietoja ja taitoja toimia muuttuvassa yhteiskunnassa. Samalla luodaan henkisen kriisinkestävyuden edellytykset. Koulutus sekä järjestö ja kansalaistoiminta — kuten liikunta-, kulttuuri ja nuorisotoiminta — tukevat myös osallisuutta ja yhteisöllisyyttä. Sivistys- ja kansalaistoiminta sekä hengellisten yhteisöjen toiminta antavat ihmisille yhteiskunnallisen ja sosiaalisen osallisuuden kokemuksia, vaikuttamismahdollisuuksia ja -taitoja sekä verkostoja.”

Yhteiskunnan turvallisuusstrategia – Valtioneuvoston periaatepäätös 2.11.2017

Porvoossa 4.4.2024

Kyläneuvoja Li-Marie Santala

SILMU-kylät - Kehittämisyhdistys SILMU ry
Veckjärventie 1, 06150 Porvoo
040-158 8038, li-marie.santala@silmu.info

SILMU-kylät
SILMU-byar